

Passió gitana

La història. Barri d'Hortaleza, Madrid, avui. Carmen i Lola, gitanes adolescents, l'una conservadora, l'altra inquieta, se senten atretes físicament i anímica, desafiant les convencions patriarcals i religioses del clan.

Les formes. Que els curtmetratges vetllen les armes dels i les cineastes, ho acredita la trajectòria filmica de l'Arantxa Echevarria (Bilbao, 1968). Que ara ella s'estreni amb un llargmetratge tan sòlid i gairebé rodó com 'Carmen y Lola', no hauria

d'estranyar ningú, Carlos Boyero. És més difícil escriure un bon conte que (perdó per la redundància) un mal best-seller. La cineasta Echevarria ho aconsegueix narrant una història conflictiva, adobant-la amb tocs lírics i poètics fruit d'una destil·lació exigent. Que si ho pots dir en tres paraules, no en malgastis quatre. El romanç sentimental entre la Lola i la Carmen, 'tanto monta, monta tanto', és l'eina eficient per exhibir, despullar, els usos i els costums de l'ètnia gitana summament patriarcal i fanàticament religiosa pel que fa a incorporar-se a l'inevitable pas del temps i els seus inevitables canvis socials. Així, 'Carmen y Lola' és una

concisa, respectuosa, alliberadora crònica sobre el dret a estimar qui sigui i com sigui. Tan ras com curt. Mentrestant, l'Arantxa Echevarria ens serveix un 'cocidito madrileño' al regust gitano. O la geo-distància entre centre urbà i perifèria. Més clar i meridà: costumisme saludable i radicalitat amable. Carmén i Lola. El més innovador del cas d'aquest fulletó tribal rau en la decidida voluntat de trencar barreres. Amatòries, ancestrals, ideològiques, religioses. Cóm aquella que no diu res,

l'Arantxa Echevarria va tramant tot un cant a la llibertat d'estimar i que deixa ferides obertes, sense cauteritzar. ¿O des de quan les passions saben de renuncies vora el mar, a la platja?

El fons. Estimar significar arriscar. Qui diu desitjar, socarrimar-se.

Carmen y Lola

Directora: Arantxa Echevarria.

Intèrprets:

Zaira Morales,
Rosy Rodríguez,
Moreno Borja.

Espanya, 2018.
103'. Principal i
Rambla Lleida.

La imatge. La Carmen i la Lola tot nedant dins d'una piscina buida. **La frase.** 'Las gitanas, por no tener, no tenemos ni sueños', que somica la Lola. Mai tant, noia. Sempre es poden tenir uns llustrosos malsons de gitana vital.

La recomanació. Indispensable per a la bona gent, gitana o caló, amb predisposició, o no, a acceptar l'imperi dels sentits i de les emocions.